

Proces zmiany pisowni imion i nazwisk zgodnie z ustawą

Fot. bns foto/Žygimantas Gedvila

Analiza zmian dotyczących pisowni imienia i nazwiska:

Obecna zmiana pozwala na używanie liter łacińskich tj. w, x, q; w dokumentach osobistych. Wiąże się to z możliwością korzystania z nielitewskiej pisowni, w tym dwuznaków (rz,cz,sz), dyftongów oraz podwójnych liter np. w imieniu Anna.

Proces zmiany pisowni imion i nazwisk zgodnie z ustawą obowiązującą od 1 maja

Przede wszystkim koniecznym jest upewnienie się czy w paszporcie widnieje wpis o narodowości. Znajduje się on w górnej części głównej strony paszportu. Jeżeli nie, należy również sprawdzić czy w bazie danych Rejestru Mieszkańców (lit. Gyventojų registras) jest wpis o narodowości. Link do instrukcji jest dostępny na stronie internetowej Fundacji efhr.eu:

W przypadku niezadeklarowanej narodowości należy:

1. Złożyć wniosek do urzędu stanu cywilnego z deklaracją narodowości

2. Wniosek można złożyć online lub osobiście bądź za pośrednictwem poczty listem poleconym

3. Należy załączyć: wpis wskazujący narodowość w akcie urodzenia osoby lub rodziców czy dziadków. Obecna ustawa wprowadza przepis odwołujący się nie tylko do rodziców ale również do dziadków w sprawie uznania narodowości osoby zainteresowanej.

4. Należy dokonać opłaty w kwocie 4,90 euro

5. Czas trwania usługi w urzędzie stanu cywilnego to 20 dni roboczych.

W przypadku już zadeklarowanej narodowości należy:

1. Złożyć wniosek do urzędu stanu cywilnego o zmianę imienia i/lub nazwiska

2. Wniosek można złożyć online lub osobiście, dokumenty można również złożyć i za pośrednictwem poczty listem poleconym. Formularz wniosku znajduje się pod linkiem: <https://paslaugos.vilnius.lt/service-list/Vardo-ir-pavardes-keitimo-registravimas>.

3. Należy dokonać opłaty w kwocie 12 EUR

4. Czas realizacji usługi rejestracji zmiany imienia nazwiska w urzędzie stanu cywilnego wynosi 60 dni. Link jest dostępny na stronie urzędu stanu cywilnego (link w pkt.2). Po wejściu w link znajdują Państwo w załączniku trzy pliki w formacie Word. Jeden z nich to formularz przeznaczony dla osób powyżej 16 roku życia. Kolejny dedykowany dla osób poniżej 16 roku życia. Ostatni przedstawia instrukcję, jak zamówić usługę online.

Przy wypełnianiu wniosku istotnym jest zaznaczenie dwóch poniższych pól:

Język litewski:

- *noriu turėti lotynišką abėcėlės rašmenimis (be diakritinių ženklų) užrašyti vardą (vardus) ir (ar) pavardę, nes:*
- *esu ne lietuvių tautybės Lietuvos Respublikos pilietis ir noriu šiais rašmenimis užrašyti savo tautinio vardyno vardą ir (ar) pavardę pagal tos tautinės kalbos rašybos ir darybos taisykles;*

Tłumaczenie z litewskiego na język polski:

- *Chcę, aby moje imię (imiona) i/lub nazwisko były pisane alfabetem łacińskim (bez znaków diakrytycznych), ponieważ:*
- *Jestem obywatelem Republiki Litewskiej narodowości innej niż litewska i chcę, aby moje imię i/lub nazwisko było zapisane w tych znakach zgodnie z zasadami pisowni i derywacji tego języka narodowego;*

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości zachęcają do kontaktu! Wszystkich zainteresowanych odzyskaniem chociażby części swojej narodowości w postaci ojczystej pisowni imienia i nazwiska, zapraszamy zgłoszenia się do nich. Oferują bezpłatną pomoc prawną w zakresie sporządzenia wniosku o zmianę pisowni imion i nazwisk.

Chętnych zapraszają na stronę Fundacji – www.efhr.eu oraz do bezpośredniego kontaktu drogą mailową na adres info@efhr.eu lub telefonicznie pod numerem + (370) 691 50 822.

Walka o przywrócenie oryginalnej pisowni nazwisk

Fundacja od ponad 11 lat podejmuje działania na rzecz praw człowieka do używania oryginalnej pisowni imienia i nazwiska na Litwie. Mimo istnienia nowej ustawy w powyższych kwestiach jest wiele niedopowiedzeń. Ustawa nie rozwiązuje problemu pisowni nazwisk w języku polskim, ponieważ wciąż nie można stosować liter diakrytycznych tj. ł,ć,ń.

W przypadkach spornych – sprawy sądowe

Jedyną obecnie drogą do rozwiązania spornych kwestii związanych z pisownią imion i nazwisk z literami diakrytycznymi jest droga sądowa. Fundacja oferuje pomoc prawną dla zainteresowanych przywróceniem właściwego brzmienia imion i nazwisk. Fundacja pokrywa koszty pomocy prawnej oraz koszty archiwów i sądowe.

W późniejszym etapie nie ma obowiązku obecności w sądzie (postępowanie jest nadzorowane przez naszego przedstawiciela prawnego).

Po dokonaniu zmiany imienia i nazwiska należy dokonać również zmian w dokumentach tj.: dowodu osobistego, paszportu lub prawa jazdy.

Nie ma konieczności wymiany aktów własności, świadectwa chrztu, dyplomów czy umów cywilnoprawnych.

Opłaty związane z wydaniem i zmianą dokumentu tożsamości:

Za dokonanie powyższych zmian koszty wynoszą €8.6 za dowód osobisty, €43 za paszport i €14.19 za prawo jazdy.

Ulga od opłaty za wydanie dokumentu tożsamości przysługuje emerytom, tym którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, osobom niepełnosprawnym itd. Informacje na temat ulg można znaleźć tutaj: <https://www.migracija.lt/noriu-gauti-atk-ir-ar-lr-pasa-copy>.

Fundacja prowadzi kampanię społeczną pod hasłem: „Mam prawo do oryginalnej pisowni imion i nazwisk”

Wiele osób już rozpoczęło procedurę zmian imienia lub nazwiska zgodnie z polską pisownią. Pozytywnym zwiastunem jest fakt, że Fundacja ma już na koncie pomyślne rozwiązania tego typu spraw w sądzie.

Sprawy sądowe dotyczą braku zgody Państwa Litewskiego na zapis znaków diakrytycznych. Taką sprawę Fundacja już wygrała w styczniu tego roku (więcej na ten temat: <https://www.efhr.eu/2022/02/04/sprawa-znakow-diakrytycznych/>) i była to pierwsza wygrana dotycząca zapisu znaków diakrytycznych w litewskich dokumentach, dokładniej litery ń.

Perspektywy działania Fundacji związane z ustawą.

Premier Litwy zapowiedziała, że dyskusja na temat wprowadzenia znaków diakrytycznych w dokumentach rozpocznie się, gdy sądy pozytywnie będą rozpatrywać wnioski obywateli. Kilka z nich zostało już pomyślnie rozpatrzonych. Dlatego należy mieć nadzieję, że debata na temat wprowadzenia znaków diakrytycznych rozpocznie się wkrótce.

Kontakt z Fundacją

Zachęcamy wszystkich zainteresowanych do kontaktu z Fundacją. Ich pomoc prawna obejmuje porady, sporządzanie dokumentów, a także reprezentowanie w sądzie. Poszukują między innymi w Litewskich archiwach dokumentów w języku polskim o przodkach osób zainteresowanych, w imieniu których potem składają wnioski o przywróceniu oryginalnego nazwiska do sądu. Chętnych zapraszamy na stronę Fundacji – www.efhr.eu oraz do bezpośredniego kontaktu drogą mailową na adres info@efhr.eu lub telefonicznie pod numerem + (370) 691 50 822.

Źródło: Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR)